

provincie groningen

943-35
2e

richtlijnen

ten behoeve van het milieu-effectrapport
voor de uitbreiding van de Opslag
en verwerkingsinrichting verontreinigde
grond aan de Adriaan Tripweg te
Veendam

opgesteld door Gedeputeerde Staten
der provincie Groningen

juli 1998
dienst ruimte en milieu

P 943-35
(2e ex)

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdpunten van de richtlijnen	2
1. Inleiding	3
2. Motivering, doel en besluitvorming	
2.1 Motivering van het voornemen	3
2.2 Doel	3
2.3 Besluitvorming	4
3. Voorgenomen activiteit en alternatieven	
3.1 Voorgenomen activiteit	4
3.1.1 Aanvoer	4
3.1.2 Acceptatie	5
3.1.3 Opslag	5
3.1.4 Be- en verwerking	5
3.1.5 Eind- en restproducten	6
3.1.6 Afvoer	6
3.1.7 Emissies	6
3.1.8 Waterstromen en waterzuivering	7
3.1.9 Monitoring en calamiteitenplan	7
3.2 Alternatieven en varianten	
3.2.1 Algemeen	7
3.2.2 Alternatieven en varianten	7
3.2.3 Nulalternatief/referentiesituatie	8
3.2.4 Meest milieuvriendelijke alternatief	8
4. Bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling	8
5. Gevolgen voor het milieu	8
6. Vergelijking van alternatieven	9
7. Leemten in informatie	9
8. Evaluatieprogramma	10
9. Vorm en presentatie	10
10. Samenvatting van het MER	10
Bijlage: brief van de Commissie m.e.r. waarin het advies wordt aangeboden	11

HOOFDPUNTEN VAN DE RICHTLIJNEN

ARCADIS Heidemij Realisatie B.V. heeft het voornemen om de capaciteit van haar bestaande verwerkingsinrichting voor afvalstoffen aan de Adriaan tripweg te Veendam uit te breiden. Voorgesteld wordt om de capaciteit van verwerking en/of tijdelijke opslag van grond en vergelijkbare materialen te verhogen van 55.000 ton naar 150.000 ton per jaar. Binnen dit voornemen wil de initiatiefnemer grond en aanverwant materiaal kunnen ontvangen die vallen onder het Besluit aanwijzing gevaarlijke afvalstoffen (BAGA). De m.e.r.-procedure wordt doorlopen ten behoeve van de besluitvorming over vergunningen in het kader van de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

De belangrijkste onderdelen die het MER voor dit voornemen moet bevatten zijn naar het oordeel van Gedeputeerde Staten:

Motivering van het voornemen

In het MER dient te worden aangegeven welke totale capaciteit beschikbaar is en welke hoeveelheden grond, onderscheiden per categorie, aangeboden kunnen worden. Bij de vaststelling van de capaciteit dient rekening te worden gehouden met de huidige en het te verwachten toekomstige beleid ten aanzien van bodemsanering en grondreiniging. Het MER zal daarnaast een verdere onderbouwing moeten geven van de afzet van gereinigde producten en de mogelijkheden voor hergebruik van zogenaamde secundaire bouwstoffen. Speciale aandacht verdient de effectiviteit en efficiëntie (hoogwaardigheid) van de voorgenomen uitbreiding. Dit dient duidelijk te worden beschreven, rekening houdend met de verwachtingen voor aanbod en afzet.

Acceptatiecriteria

De procedure en acceptatiecriteria die worden gehanteerd bij de tijdelijke opslag en bij de verwerking in de reinigingsinstallatie dienen in het MER duidelijk te worden beschreven.

Uitwerking alternatieven

Ten aanzien van verschillende onderdelen van de reinigingsinstallatie en de wijze van bedrijfsvoering zijn verschillende varianten mogelijk. Door verschillende varianten te combineren kunnen uitvoeringsalternatieven worden ontwikkeld. De belangrijkste varianten zijn:

- procesvarianten, bijvoorbeeld overdekte biotechnologische reiniging met mogelijke reiniging van afgezogen lucht;
- opslagvarianten, bijvoorbeeld overdekte opslag;
- transport van de te reinigen en gereinigde grond met alternatieve transportmogelijkheden (bijvoorbeeld over het water via het A.G. Wildervanckkanaal).

1. INLEIDING

ARCADIS Heidemij Realisatie B.V. heeft het voornemen om de capaciteit van haar bestaande verwerkingsinrichting voor afvalstoffen aan de Adriaan tripweg te Veendam uit te breiden. Voorgesteld wordt om de capaciteit van verwerking en/of tijdelijke opslag van grond en vergelijkbare materialen te verhogen van 55.000 ton naar 150.000 ton per jaar. Binnen dit voornemen wil de initiatiefnemer grond en aanverwant materiaal kunnen ontvangen die vallen onder het Besluit aanwijzing gevaarlijke afvalstoffen (BAGA).

Voor het realiseren van deze activiteiten moeten vergunningen worden aangevraagd op grond van de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO). Voor deze vergunningen moet op grond van het Besluit milieueffectrapportage (bijlage C categorie 18.2 en 18.4) de milieueffectrapportage (m.e.r.) worden doorlopen. Bevoegde gezag voor de vergunningen is het College van Gedeputeerde Staten van Groningen.

Bij brief van 9 april 1998 is de Commissie voor de milieueffectrapportage in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER). Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. Het advies van de Commissie is ontvangen op 23 juni 1998. Overigens zijn er naar aanleiding van de terinzagelegging van de startnotitie geen inspraakreacties of adviezen ontvangen binnen de daarvoor gestelde termijn.

2. MOTIVERING, DOEL EN BESLUITVORMING

2.1 Motivering van het voornemen

De startnotitie geeft een beknopt overzicht van de aard, voorgeschiedenis en achtergronden van de grondreinigingsproblematiek en de wijze waarop het initiatief hiervoor een oplossing kan bieden. In het MER dient in aanvulling op de startnotitie te worden aangegeven welke totale capaciteit beschikbaar is en welke hoeveelheden grond, onderscheiden per categorie, aangeboden kunnen worden. Bij de vaststelling van de capaciteit dient rekening te worden gehouden met het huidige en het te verwachten toekomstige beleid ten aanzien van bodemsanering en grondreiniging. Speciale aandacht verdient de effectiviteit en efficiëntie (hoogwaardigheid) van de voorgenomen uitbreiding. Dit dient duidelijk te worden beschreven, rekening houdend met de verwachtingen voor aanbod en afzet.

Bij de prognoses van het aanbod moet het MER inzicht geven in de herkomst van de grond. Vermeld dient te worden welk deel via het Service Centrum Grondreiniging (SCG) en welk deel van daarbuiten komt, alsmede welk deel uit het buitenland wordt verwacht. Ook hoort hierbij rekening te worden gehouden met bestaande grondreinigingsinstallaties in de naaste en verdere omgeving en met mogelijk in ontwikkeling zijnde initiatieven in deze richting.

In de startnotitie is aan de capaciteit in relatie tot het beleid reeds aandacht besteed, maar in het MER zal hiervoor een verdere onderbouwing dienen te worden gegeven. Dit geldt ook voor de afzet van gereinigde producten en de mogelijkheden voor hergebruik van zogenaamde secundaire bouwstoffen en de bestemming van (sterk verontreinigde) reststoffen).

2.2 Doel

Uit de probleemstelling moet een concrete en duidelijke omschrijving van het doel (of de doelen) worden afgeleid. Daarbij moeten ook de doelen ten aanzien van milieubescherming en -verbetering worden aangegeven.

Met het oog op het volwaardig meewegen van het milieubelang in de besluitvorming moet aangegeven worden welke ruimte de gestelde doelen laten voor het ontwikkelen van alternatieven die gunstig zijn voor het milieu, zoals aanvoer van verontreinigde grond over water en overkapping van het opslagterrein (TOP en Cum Bac).

2.3 Besluitvorming

Kort moet worden aangegeven welke randvoorwaarden en uitgangspunten (ruimtelijke beperkingen, grenswaarden emissies e.d.) gelden bij dit voornemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp-)plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd. Naast de in de startnotitie genoemde relevante overheidsbesluiten (startnotitie hoofdstuk 3, p.11), moet de voorgenomen activiteit ook rekening houden met Nederlandse Emissierichtlijnen Lucht, de Vierde Nota Waterhuishouding en diverse stukken met betrekking tot de Beleidsvernieuwing Bodemsanering (BEVER). Zie onder andere het Kabinetsstandpunt 16 juni 1997 over Vernieuwing Bodemsaneringsbeleid (DBO/97108686) en de recente brief van de Minister over dit onderwerp (Kamerstuk 1997-1998, 25411, nr. 6: TK 14-05-1998). Bij het toelichten van het verband tussen het voornemen en het overheidsbeleid dient een beschouwing te worden gegeven over het voornemen in relatie tot de voorkeursvolgorde van verwijderingsmethoden (bijvoorbeeld de "Ladder van Lansink"). De consequenties van de huidige wet- en regelgeving voor de ontwikkeling van alternatieven moet eveneens worden aangegeven, bijvoorbeeld het principe van de functionele toepassing van (verontreinigde) grond. Tevens moet beschreven worden welke criteria voor de afweging van alternatieven (zie ook hoofdstuk 6 van deze richtlijnen) aan het milieubeleid worden ontleend. Het MER dient verder aan te geven dat het is opgesteld voor vergunningverlening in het kader van de Wm en de Wvo. Tot slot moeten de besluiten worden aangegeven die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren.

De procedure, het tijdpad en de relevante adviesorganen en instanties zijn in de startnotitie voldoende beschreven.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu. Hieronder valt ook een eventuele uitbreiding of aanpassing van de bestaande infrastructuur die nodig is om de voorgenomen capaciteitsuitbreiding van de opslag- en verwerkingsinrichting te realiseren.

Het MER zal afhankelijk van de aard van de verontreiniging moeten aangeven hoe de be- en verwerking plaats vindt en wat de consequenties hiervan zijn voor de waterzuiveringsinstallatie en de emissies. Met name moet worden vermeld welke aanpassingen aan de waterzuiveringsinstallatie nodig zijn c.q. worden aangebracht, indien er sprake is van aanvoer van BAGA-materiaal (Besluit Aanwijzing Gevaarlijk Afval) op basis van het gehalte aan arseen of andere metalen. Te denken valt daarbij bijvoorbeeld aan het uitbreiden van de zuiveringsinstallatie met een harsfilter (ionenwisselaar).

Verder dienen de volgende onderwerpen te worden beschreven:

3.1.1 Aanvoer

- de herkomst (binnen- en buitenland), de aard van de verontreinigingen, hoeveelheden en samenstelling van het te reinigen materiaal en op te slaan (TOP) materiaal;
- wijze van aanvoer, inclusief de mogelijkheden van transport over water;
- aanvoerprognoses en handelwijze indien het aanbod hiervan afwijkt

3.1.2 Acceptatie

- de acceptatieprocedure en -criteria die worden gehanteerd bij de aanvoer, tijdelijke opslag en verwerking in een reinigingsinstallatie

3.1.3 Opslag

- capaciteit en flexibiliteit van de opslag en de maximale en gemiddelde verblijftijd van de opgeslagen stoffen
- wijze van opslag van de aangevoerde en gereinigde grond en vergelijkbare materialen met aandacht voor mogelijkheden van compartimentering

3.1.4 Be- en verwerking

Door de initiatiefnemer is in de startnotitie aangegeven dat sprake zal zijn van toepassing van een tweetal procédés, te weten biotechnologische reiniging volgens het Cum-Bac principe en natte grondreiniging volgens het principe van natte deeltjesscheiding. Toegelicht dient te worden op basis van welke criteria voor de verschillende technieken wordt gekozen en welke hoeveelheden grond (bij benadering) op de onderscheiden wijzen bewerkt gaan worden.

Informatie over de werking van de installaties dient daarbij zoveel mogelijk ontleend te worden aan ervaringen met de bestaande installatie en vergelijkbare situaties.

De volgende aspecten verdienen daarbij de aandacht:

- het processchema van de installaties en de eventueel gefaseerde opzet en dimensieering van de verschillende onderdelen;
- mogelijkheden voor eventuele aanpassingen binnen het ontwerp van de installaties als gevolg van nu reeds te voorziene strengere milieu-eisen in de toekomst;
- de capaciteit en het reinigingsrendement van de reinigingsinstallaties bij verschillende procesomstandigheden en voor verschillende contaminanten;
- de flexibiliteit om het proces aan te passen aan hoeveelheden, samenstelling en aard van de verontreinigingen van de aangevoerde stoffen;
- aard en hoeveelheid van (het gebruik van) energie en hulpstoffen alsmede de maatregelen voor energie- en grondstoffenbesparing.

3.1.5 Eind- en restproducten

De uit het proces vrijkomende stromen dienen beschreven te worden in globale percentages (met marges) van de ingaande stroom op basis van droge stof. Voor elk van deze categorieën dienen (waar relevant) de onderstaande punten te worden beschreven:

- hoeveelheden, samenstelling en aard van de eindproducten en van de verontreinigde reststromen;
- maatregelen om optimaal hergebruik van eindproducten c.q. nuttige toepassing te realiseren ¹;
- bestemming van producten en restmaterialen; beschrijving van de wijze waarop met een bepaald gebruik of eindbewerking rekening wordt gehouden.

Daarnaast dient te worden aangegeven wat de aard en de hoeveelheid is van overige afvalstoffen zoals beladen kool uit het actief koolfilter, en wat hiermee gebeurt.

3.1.6 Afvoer

- garanties voor doeltreffende afvoer c.q. verwerking van verontreinigde uitgaande stromen waarbij hergebruik en nuttige toepassing niet mogelijk is) en maatregelen die worden getroffen indien stagnatie optreedt in de afvoer;
- de wijze van afvoer van eind- en restproducten, inclusief de mogelijkheden voor alternatieve vormen van transport.

3.1.7 Emissies

- de kans op stofhinder en andere emissies (zoals vluchtige verbindingen) bij de aanvoer, op- en overslag van het materiaal en tijdens de opslag en de afvoer van de uitgaande stromen;
- de geluidemissies (locatie, bronvermogen) door de installaties en het interne transport;
- de mogelijke emissies bij storingen, calamiteiten, proefreinigingen en onderhoud; voorgenomen maatregelen tegen stofhinder en andere emissies, inclusief mogelijke voorzieningen bij de opslag- en overslagruimten om emissies naar bodem, grondwater, lucht, oppervlaktewater, waterbodem, te voorkomen.

¹ In deze richtlijnen is uitgegaan van de volgende invulling van de begrippen "hergebruik" en "nuttige toepassing": De term "nuttige toepassing" is gereserveerd voor het geval dat materialen (al dan niet na uitvoering van een bewerkingsstap) worden gebruikt in werken (zoals aanvullingen, ophogingen etc), conform de eisen die door het Bouwstoffenbesluit worden gesteld. Bij de bewerkingsstap moet hierbij in concreto worden gedacht aan zandscheiding in de natte-grondreinigingsinstallatie, waarna het zand nuttig kan worden toegepast.

Met de term "hergebruik" wordt bedoeld dat grond (al dan niet na uitvoering van een bewerkingsstap) opnieuw als zodanig wordt ingezet. De bewerkingsstap zal in het onderhavige geval bestaan uit de biologische reiniging met het Cum-Bac@-proces. Het daaruit resulterende product kan - mits voldaan wordt aan de (afhankelijk van de bodemfunctie) gestelde eisen - worden hergebruikt als grond.

Grond, die geen bewerkingsstap ondergaat kan dus of nuttig worden toegepast in werken of worden hergebruikt als grond.

3.1.8 Waterstromen en waterzuivering

- een massabalans voor proces-, was- en hemelwater en huishoudelijk water;
- de herkomst, omvang en de kwaliteit van de proceswaterstromen: aangegeven dient te worden met behulp van een proces/flowschema op welke wijze het proceswater en deelstromen daarvan worden gereinigd, wat de kwaliteit is van het water vóór en na de reinigingsstap(pen);
- de capaciteit en het reinigingsrendement van de waterzuiveringsinstallaties bij verschillende procesomstandigheden en voor verschillende contaminanten;
- de hoeveelheid en samenstelling van vrijkomende afvalwaterstromen, inclusief de eventueel gescheiden afvoer en opslag van hemelwater, en de bestemming van deze afvalstromen: aangegeven dient te worden of wordt geloosd op het oppervlaktewater en wat de samenstelling van deze lozing is.

3.1.9 Monitoring en calamiteitenplan:

- Aan de hand van de te beschrijven grond- en overige stromen dient te worden vermeld welke technische en organisatorische voorzieningen worden getroffen om een zorgvuldig handelen te waarborgen. Daarbij zijn de volgende aspecten van belang:
  1. wijze van controle op en monitoring van de kwaliteit en kwantiteit van aan- en afgevoerde grond en andere materialen, inclusief de te hanteren kwaliteitscriteria (zie ook 3.1.2);
  2. monitoring van de emissies naar lucht, grond- en oppervlaktewater en (water)bodem;
  3. de maatregelen die worden getroffen indien onderdelen langer buiten gebruik zijn dan gedurende normaal onderhoud c.q. in geval van het volledig stagneren van de reiniging;
  4. de wijze waarop de controle op de vloeistofdichtheid van vloer en onderliggende folies wordt uitgevoerd;
  5. de te volgen procedure bij storingen en calamiteiten.

3.2 Alternatieven en varianten

3.2.1 Algemeen

Door verschillende varianten te combineren kunnen uitvoeringsalternatieven worden ontwikkeld. De wijze waarop de alternatieven zijn geselecteerd dient in het MER zorgvuldig gemotiveerd te worden. In het MER zijn vooral de milieuarargumenten voor deze keuze van belang. Voor onderlinge vergelijking moeten de milieueffecten van de alternatieven volgens dezelfde methode en hetzelfde detailniveau worden beschreven.

Beschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief is verplicht. In het MER moet worden aangegeven in hoeverre de beschouwde alternatieven aan het gestelde doel beantwoorden.

3.2.2 Alternatieven en varianten

In de startnotitie worden weinig concrete alternatieven en/of varianten genoemd. Dit zal in het MER verder moeten worden uitgewerkt. Het MER zal onder meer een aantal capaciteitsvarianten dienen te bevatten voor de verschillende categorieën te verwerken materialen.

Verder zijn ten aanzien van verschillende onderdelen van de reinigingsinstallatie en de wijze van bedrijfsvoering verschillende alternatieven of varianten mogelijk. Gedacht kan worden aan:

- procesvarianten, bijvoorbeeld overdekte biotechnologische reiniging met mogelijke reiniging van afgezogen lucht;
- opslagvarianten, bijvoorbeeld overdekte opslag met gescheiden opvang van hemelwater;
- aanvullende milieubescherpende voorzieningen, gericht op het minimaliseren van energiegebruik en emissies, en het optimaliseren van het rendement van de installatie en de transportroute van te reinigen en gereinigde grond;

- scheiden en beperken van afval(water)stromen;
- aanpassing van de bedrijfstijden, mede in relatie tot hinder als gevolg van transportstromen;
- transport van de te reinigen en gereinigde grond met alternatieve transportmogelijkheden (bijvoorbeeld over het water via het A.G. Wildervanckkanaal).

3.2.3 Nulalternatief/referentiesituatie

Aangegeven moet worden of een situatie waarbij de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven niet plaatsvindt, in relatie tot het doel van het voornemen een reëel alternatief (nulalternatief) is. In dat geval moet het nulalternatief als een volwaardig alternatief worden beschreven. Is dit niet het geval, dan moet dit beargumenteerd worden aangegeven en kan worden volstaan met het beschrijven van de huidige milieusituatie, inclusief autonome ontwikkeling.

3.2.4 Meest milieuvriendelijke alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet

- realistisch zijn, dat wil zeggen dat het moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer, alsmede binnen zijn of haar competentie liggen;
- uitgaan van de best bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu.

Dit alternatief kan in dit geval worden beschouwd als een combinatie van de reeds behandelde alternatieven en varianten die als meest milieuvriendelijk zijn aan te merken.

4. BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN AUTONOME ONTWIKKELING

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten.

Daarbij wordt onder de autonome ontwikkeling verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd.

Hierbij wordt gedacht aan:

- de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater en de bodemkwaliteit onder en in de nabije omgeving;
- de luchtkwaliteit (geur en stof);
- geluid en trillingen (van de huidige verwerkingsinrichting en als gevolg van vervoersstromen);
- verkeersveiligheid.

De beschrijving van de autonome ontwikkeling moet uitgaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van reeds genomen besluiten over nieuwe activiteiten. Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieuaspect (lucht, water, bodem enz.) kan de omvang van het studiegebied verschillen.

5. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu dient er rekening mee te worden gehouden dat deze tijdelijk of permanent van aard kunnen zijn, of pas op langere termijn geleidelijk waarneembaar kunnen worden. Ook moet worden aangegeven of er sprake kan zijn van cumulatie (synergisme) met andere bronnen in de omgeving.

Het MER moet aangeven welke methoden zijn gebruikt om milieueffecten te bepalen en welke betrouwbaarheid gegevens en methoden hebben. Bij onzekerheid over het wel of niet optreden van effecten moet behalve de meest waarschijnlijke ontwikkeling ook de slechtst denkbare situatie worden beschreven.

Beschrijf de gevolgen voor:

- hoeveelheid, aard en bestemming van de afvalstoffen, in verband met het beslag op de stortruimte;
- de luchtkwaliteit, waaronder de verspreiding van stof, geur en gasvormige componenten;
- de verspreiding van geluid en trillingen afkomstig van de inrichting en de vervoersstromen en de mogelijke invloed die dit heeft op de leefomgeving;
- bodemkwaliteit en de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater; de invloed op de kwaliteit van het effluent van de rioolwaterzuiveringsinstallatie;
- de visueel-ruimtelijke gevolgen voor de omgeving;
- mogelijke andere effecten op het woon- en leefmilieu en het ecosysteem.

6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling én met de referentiesituatie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, danwel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden. Bij de vergelijking moeten de doelstellingen van het milieubeleid worden betrokken.

Aandachtspunten bij de vergelijking van alternatieven zijn:

- het scheidings- en reinigingsrendement van de installatie;
- de emissies naar de lucht;
- de emissies naar het water;
- de mogelijke hinder voor de omgeving;
- een voorkeursvolgorde van de alternatieven per milieu-aspect.

7. LEEMTEN IN INFORMATIE

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieuinformatie. In het MER moet maximaal gebruik gemaakt worden van gegevens afkomstig van grondreinigingsinstallaties die elders reeds in gebruik zijn.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- de consequenties die leemten en onzekerheden hebben voor het besluit.

8. EVALUATIEPROGRAMMA

Bij de besluiten dienen wij aan te geven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zonodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling dat ARCADIS Heidemij Realisatie in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

9. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Voor de presentatie bevelen wij verder aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzes onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en de schaal zo te kiezen dat relevante details zichtbaar zijn.

10. SAMENVATTING VAN HET MER

De samenstelling is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het mma;
- belangrijke leemten in kennis.

→ Lina

commissie voor de milieueffectrapportage

COOR.NR. 9843	DNST AFD: RMT
ING. 23 JUN 1998	
KLASS.NR. -1.777 312	BIJL. J N

Gedeputeerde Staten van Groningen
Postbus 630
9700 AP GRONINGEN

uw kenmerk
Nr. 98/05594.d.RMT

uw brief
d.d. 9 april 1998

ons kenmerk
U345-98/Ru/eh/943-29

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor de Opslag en
verwerkingsinrichting verontreinigde
grond te Veendam

doorkiesnummer
(030) 234 76 50

Utrecht,
22 juni 1998

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over een Opslag en verwerkingsinrichting verontreinigde grond te Veendam.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag te zijner tijd de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

dr. ir. J.J.T.M. Geerards
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Opslag en verwerkingsinrichting verontreinigde grond te Veendam